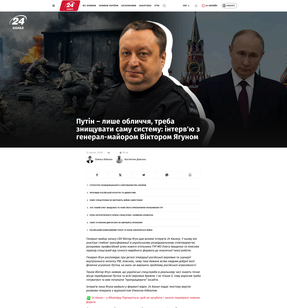

Путін – лише обличчя, треба знищувати саму систему: інтерв'ю з генерал-майором Віктором Ягуном

13 липня, 20:00 | 30 хв

Олекса Кібкало

Костянтин Довгань

1. СТРУКТУРА РОЗВІДУВАЛЬНОГО СПІВТОВАРИСТВА УКРАЇНИ
2. ПРОТИДІЯ РОСІЙСЬКІЙ АГЕНТУРІ ТА ДИВЕРСІЯМ
3. ЧОМУ СПЕЦСЛУЖБИ НЕ ВИГРАЮТЬ ВІЙНИ САМОТУЖКИ
4. ХТО ТАКИЙ ОЛЕГ ІВАЩЕНКО ТА ЧОМУ ЙОГО ПРИЗНАЧИЛИ ОЧІЛЬНИКОМ ГУР
5. РОЛЬ ПАТРІОТИЧНОГО КРИЛА СПЕЦСЛУЖБ І ПОМИЛКА КРАВЧУКА
6. ЧОМУ УСУНЕННЯ ДИКТАТОРА НЕ ВИРІШИТЬ ПРОБЛЕМУ
7. РОСІЙСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ТЕРОР ТА КОЛИ ЗАКІНЧИТЬСЯ ВІЙНА

Генерал-майор запасу СБУ Віктор Ягун дав велике інтерв'ю 24 Каналу. У ньому він аналізує глибокі трансформації в українському розвідувальному співтоваристві, розкриває професійний шлях нового очільника ГУР МО Олега Іващенка та пояснює перехід спецслужб від гучного медійного формату до класичної тихої роботи.

Генерал Ягун розповідає про деталі ліквідації російської верхівки та сценарії внутрішнього колапсу РФ, пояснює, чому таке бажане всіма людьми доброї волі фізичне усунення Путіна, на жаль не вирішить проблему російської агресивності.

Також Віктор Ягун заявив, що українські спецслужби в реальному часі знають точне місця перебування Путіна та всієї верхівки Кремля. І не тільки її, тому ворогам треба готуватися та вже починати "пропрацювати" інсайти.

Інтерв'ю пана Ягуна вийшло у форматі відео. 24 Канал подає текстову версію розмови генерала з журналістом Олексою Кібкалом.

24 Канал – у WhatsApp Підпишіться, щоб не загубити і читати перевірені новини Додати

Структура розвідувального співтовариства України

Пане Вікторе, ми бачили на початку повномасштабної агресії сплеск інтересу до українських спецслужб. І українські спецслужби, здається, були одними із ньюзмейкерів. Ну, принаймні, вони точно були на слуху і на виду. Що міняється зараз? Зараз, здається, стало значно тихіше. Що відбувається з українськими спецслужбами?

Нічого надзвичайно не відбувається. Просто ми – це вся спільнота спецслужб України.

Можемо визначити, які саме?

Це Служба безпеки України, є ГУР Міністерства оборони (воєнна розвідка), є Служба зовнішньої розвідки України – це окрема структура, є управління розвідки Державної прикордонної служби – невелике, але досить таке потужне управління, яке на початках ще 14-го року давало досить серйозну інформацію. І воно займає досить чинне місце в розвідці.

Є Служба безпеки України, яка має свої специфічні функції, але вона так само виконує завдання і за межами України зараз, хоча функціонально, можливо, це не досить правильно.

Є ще одна спецслужба, про яку всі чомусь забувають, але вона є. Це Управління державної охорони, яке забезпечує охорону наших перших осіб. Воно, напевно, якщо не рахувати управління розвідки прикордонників, найменша спецслужба – ну, там 2500 чоловік по закону.

Є підрозділи, які займаються специфічною роботою, дуже близькою. Це і окремі підрозділи Національної гвардії України, це і підрозділи Сил спеціальних операцій, це і підрозділи Національної поліції. Але якщо говорити суто про спецслужби, це от такі чотири структури, тримаючи Управління державної охорони за дужками.

Ви вже згадали Службу безпеки України, яка в теорії мала би займатися контррозвідкою, тобто внутрішнім станом країни, а зараз працює назовні. А яка еволюція відбулася в українських спецслужбах, скажімо, якщо порівняти з 2000 роком?

Напевно, те, що вони активно включилися в вирішення, як зараз це називається, далекобійних санкцій. Чому так відбулося? І Міністерство оборони, і Державна прикордонна служба, і взагалі от такі сталі формації – вони за своїми функціональними особливостями, за бюджетом є досить консервативними структурами. І для того, щоб вирішити те чи інше завдання, вони змушені проходити певну стадію погоджень, випробувань, там ще якихось моментів.

І коли треба було приймати дуже швидкі рішення по запровадженню нових систем, які ми зараз всі бачимо – і безпілотні системи повітряні, і морські, і наземні – тоді було прийнято рішення про дозвіл використати той бюджет, який є в цих підрозділах, для реалізації тих чи інших завдань, в тому числі з розробкою, впровадженням і використанням як на лінії фронту, так і в тилу противника. І це дало свій ефект.

І йшла активна, паралельна робота. Ми бачили морські дрони і Служби безпеки, ми бачили морські дрони і Головного управління розвідки, ми бачили безпілотники і там, і там. І ніхто не піднімав питання про якусь конкуренцію. Всі працювали в одному напрямку. І коли вже процес росту цих всіх систем підійшов до певного знаменника, тоді вже і з'явилися Сили безпілотних систем. І вони, застосовуючи ту практику, яка вже була використана спецслужбами, масштабували їх, включили до себе і так далі. Тобто це оті якісні зміни, що стосуються фронту.

Ну, не секрет, що в Службі безпеки є цілий напрямок, де з спецпідрозділу "Альфа" виросли цілі бойові підрозділи, які виконують досить специфічні завдання на тих чи інших ділянках фронту, прикриваючи чи реалізовуючи задуми не спецслужби, а в цілому Сил оборони України. Тобто це все досить суттєво вплинуло як на самі спецслужби, так і на ситуацію на фронті.

Інтерв'ю з генерал-майором СБУ Віктором Ягуном – дивіться відео:

Протидія російській агентурі та диверсіям

Як ви оцінюєте безпосередню роботу спецслужб щодо протидії іноземному впливу всередині країни?

Що стосується безпосередньої роботи тієї, що вони мають робити по закону – це протидія іноземним спецслужбам. Вони так само досить активно підлаштовувалися під ті виклики, які з'явилися.

Не все вдавалося, але коли, наприклад, мене питають, як оцінити діяльність спецслужби, то, як правило, оцінка йде від противного. Тобто, якщо немає якихось значних диверсій або провалів, тоді можна вважати, що спецслужба на своєму місці і працює.

Якщо є такі провали, значить, треба визначатися, чому провал, чому не допрацювали, чому пропустили ту чи іншу загрозу. Можливо, треба посилити ті чи інші напрямки. І ми бачили ті хвилі, які накривали Україну.

Російські спецслужби, маючи значні фінансові можливості, досить активно вербували людей, починаючи від підлітків, закінчуючи людьми асоціальних категорій. Через соцмережі йшли хвилі і коригувальників, і потім підпали машин, а за підпалами йшли вже реальні терористичні акти. Тобто це все треба було вивчати, діяти на випередження, намагатися не допустити хаосу в країні.

Я вважаю, що спецслужби, особливо Служба безпеки в тому плані у взаємодії з Національною поліцією, в принципі справилися зі своїм завданням і не допустили категоричних провалів. У нас не було таких підривів мостів чи потягів під укіс. Те, що ми бачимо деякі негативні результати по прильотах – ну що ми можемо зробити?

Ми маємо справу з серйозним противником, який має і технічну свою розвідку, і наразі агентурну, але думаю, що протидія відбувається на належному рівні. І те, що ми знаємо з повідомлень ворога – вони, якщо не з повагою, то, принаймні, з врахуванням того, що ми серйозні противники, вже почали ставитися до нас не як до якихось учнів, а як до загрози для себе і для своєї країни.

А вони прорахувалися?

Вони дуже багато на що сподівалися. Це приблизно така сама ситуація, як була в 2022-му році, коли вони сюди заходили. Вони дуже багато своєї аналітики базували на інформації, яку отримали фактично від перебіжчиків або від тієї агентури, яку вони тут мали всередині. Зокрема, ситуація по значній кількості людей, які перейшли на їхній бік, наприклад, в Криму, або суттєві цифри по Луганську й Донецьку.

Вони вважали, що якщо спецслужби на такому рівні працюють, що є категорія людей, які готові зрадити, то при сильному натиску з кількох напрямків все повалиться, все посипеться і жодної роботи не буде. Тим більше, маючи там досить серйозну агентуру, яку ми вже зараз викрили, але яка тоді ще була на своїх посадах або могла контролювати певні напрямки, вони сподівалися, що вирішиться все дуже швидко. Ну, не вдалося. Це по-перше.

По-друге, прийшло зовсім інше покоління. Зовсім інше покоління, яке не те що не має відношення до Радянського Союзу або до походження з СРСР – вони вже народилися в незалежній Україні. І вони за цей час доросли вже до керівників. Деякі з них отримали генералів. І вони приймають самостійні рішення, які є набагато креативнішими і не входять в логіку тих людей, які мають понад 70 років і керують консервативними структурами РФ.

Чому спецслужби не виграють війни самотужки

Зрозуміло, що на початку повномасштабної агресії настільки гучна робота спецслужб, нетипово гучна робота, це був просто авральний режим. Це був спосіб усіма силами придушити цей первинний силовий вплив Російської Федерації. Ви згадали, що частина роботи, яку виконувала функціональна спецслужба (в тому числі через дрони), частково перебрали на себе Сили безпілотних систем, частково вона була розкинута на бойові підрозділи. А чи починають зараз спецслужби працювати тихо? І на вашу думку, чи правда, що спецслужби не виграють війну, але дуже сильно її наближають?

Я думаю, це правда. Вони не можуть виграти війну самостійно, це не військові формування. Вони можуть наблизити, підкоригувати, підказати. Вони можуть діяти у взаємодії з дипломатами, які так само не виграють війни, а просто готують документи. Але треба визнати, що всі війни закінчуються за столом. Будь-яка війна, навіть війна з капітуляцією, все одно закінчується підписанням того чи іншого документа за столом. Папір і ручка – це от якраз та зброя, яка і закінчує війну.

Яким чином це наближати? Якщо в тебе є ефективні розвідка та контррозвідка, які можуть підсвітити ту чи іншу ситуацію зсередини у ворога, підказати шляхи обходу його маніпуляцій, ті пастки, які він розставляє, то відповідно дипломати можуть нормально, адекватно реагувати на ті чи інші виклики, а керівництво держави може підписати той документ, який нам буде вигідний. Оце такий ланцюжок: починаючи від армії, від силових моментів, потім йде тиха робота розвідки, яка підсвічує ситуацію, далі – важка, але необхідна робота дипломатів, і тоді вже все завершується на рівні держави.

Зараз ми перейшли до етапу, коли гучні справи реалізації не настільки потрібні на часі, як потрібна важка робота, про яку мало хто знає, але про яку потім дуже цікаво читати в книжках.

І це якраз і є та справжня робота розвідки та контррозвідки, яка чітко, спокійно, поступово, без ривків або отримує інформацію і аналізує її, видаючи якісні матеріали, або працює на випередження для зачистки нашого інформаційного чи іншого поля, для захисту наших державних інтересів, захисту військово-промислового комплексу, щоб ворог не спромігся перешкодити нам в подальшому і не отримав критичну інформацію.

Хто такий Олег Іващенко та чому його призначили очільником ГУР

В українських спецслужбах відбувався дуже такий яскравий показовий процес. На початку ми мали потужних керівників, які по суті були ньюзмейкерами. Ми можемо згадати і Василя Малюка, і Кирила Буданова. Ці люди були на слуху постійно. І можна певною мірою навіть говорити, що вони чітко асоціювалися зі спецслужбою, і успіхи або невдачі відомств сприймалися людьми як їхні персональні успіхи чи поразки. А зараз ми бачимо, що українські спецслужби – основні ті, що ми знаємо, це Служба безпеки і Головне управління розвідки – дещо неперсоніфіковані. Ну, тобто так, ми знаємо, що змінилися керівники, але зараз, якщо пройтися по вулиці, не кожна людина скаже, хто очолює Службу безпеки або хто очолює Головне управління розвідки. Наприклад, Головне управління розвідки очолює Олег Іващенко. Про нього взагалі практично нічого невідомо. Чи могли б ви розповісти, що це за людина і чому було обрано саме його на посаду, на вашу думку?

Якщо взяти тих, хто був попереднім – вони фактично взяли на себе той удар, щоб відволікти якоюсь мірою увагу від безпосередньої внутрішньої роботи спецслужб і спрямувати інтерес суспільства та мас-медіа до загальної проблематики. І таким чином витягнули на своїх плечах деякі моменти, які, можливо, були не дуже позитивними, або навпаки – дуже позитивними.

Я маю на увазі, що коли починаються претензії – мовляв, "не все робиться", "у нас машини горять на кожному кроці", "чи ми в безпеці", "а от у вас чергового агента знайшли" (це я на прикладі Служби безпеки), або по ГУР були претензії щодо доцільності деяких операцій, де гинуть люди – ці керівники фактично взяли удар на себе. Вони сконцентрували увагу на інших моментах, показали, що спецслужба працює ефективно, і згладили цю інформаційну хвилю. Вони привели суспільство до розуміння важливості роботи всієї структури, а не лише окремих осіб.

Зараз підійшов той час, коли [розвідці] треба входити в класику. І класична робота якраз полягає в тому, щоб було менше гучних медійних моментів, а більше тиші.

Так, частина інформації в публічному полі просіла, але це не означає, що робота зупинилася. Ми бачимо результати, коли повідомляють про удари по об'єктах в Російській Федерації – і одразу зазначається: "у взаємодії зі Службою безпеки" чи "за підтримки Головного управління розвідки". Але ці всі моменти просто переходять у більш стабільний, системний режим, і спецслужба повертається до своєї класики.

Я просто поясню, чому в мене виникло це питання. Тому що коли змінилися кадри, виникла перестановка, то частково у громадськості була думка: "Ага, оці двоє були успішні, вони класно виконували операції, ми бачили результати – розбиті стратегічні літаки Ту-22М3 тощо. Люди були успішними, і тому їх прибирають і приводять невідомо кого". Мені цікаво, яке минуле у нового керівника ГУР? Я вважаю, що українці мають право знати, яка людина очолює таку критично важливу структуру. Звідки він прийшов?

Багато моментів не можна розказувати, щоб не нашкодити, але взагалі це унікальна людина. Чому? Тому що ми якраз стикаємося з ситуацією, коли людина пройшла абсолютно всі необхідні щаблі кар'єри.

Це які саме?

По-перше, він починав з оперативної роботи. Коли людина починає з оперативної роботи, це завжди дає значний результат у майбутньому, тому що вона розуміє специфіку і систему всієї діяльності з самого низу. Він пройшов шлях від підлеглого оперативника до керівника нижчого, середнього і вищого рівнів. У нього сформувався надзвичайно широкий кругозір.

По-друге, він пройшов службу не тільки в одному відомстві. Він служив на початках цієї війни в Департаменті контррозвідки СБУ. Тобто він був одним з керівників, який забезпечував реалізацію заходів з активної протидії тим злочинним угрупованням, які були сформовані Росією на Луганщині та Донеччині.

Використовуючи свої знання як розвідника і людини, яка знала, як працює спецназ, він передав значний досвід співробітникам СБУ, які на той час не володіли такими специфічними військовими навичками.

Після цього він повернувся в Головне управління розвідки. А коли постало питання про посилення оперативної (а не лише аналітичної) роботи Служби зовнішньої розвідки України, він перейшов туди. Це зовсім інший напрямок роботи – фактично вихід на політичний рівень, коли ти маєш забезпечити інформацією керівника держави на рівні відомостей, якими володіють лідери інших країн та керівники провідних світових відомств.

На підставі цієї інформації формується наша активна дипломатична робота. Це рівень, на якому дипломатія без підтримки розвідки просто не може ефективно існувати. В тому числі це стосується і захисту наших дипломатичних представництв за кордоном, що безпосередньо покладено на СЗР.

Усе це в комплексі дало можливість прийняти рішення, коли керівництво держави побачило, що ми дійшли до моменту, коли треба змінювати режим роботи спецслужби з суто бойового на системний і тривалий. Тому було прийнято рішення призначити людину, яка має досвід роботи на посаді першого заступника начальника ГУР МО, досвід у контррозвідці СБУ та досвід керівництва у Службі зовнішньої розвідки. Це призначення на перспективу. Можливо, він менш публічний і інакше сприймає контакти з пресою – але це суто професійна специфіка військового розвідника.

Тобто, якщо я правильно зрозумів, призначення Олега Іващенка відбулося саме для того, щоб повернути спецслужбу з умовного стану бойового комбату до тієї специфічної тихої роботи, яка і має проводитися?

Хочемо ми чи ні, ми маємо пам'ятати, що колись ми увійдемо в стан миру (як би цей мир не називався – приглушена війна чи інакше, адже справжнього спокою не буде, поки існує наш ворог). Але разом з тим, стала постійна робота має тривати. І саме на вирішення проблем перспективного характеру – як військового, так і перехідного часу – і було спрямоване це кадрове рішення.

Але поясніть тоді, що це має бути за робота? Ви згадували дипломатів, співпрацю з колами у ворожому таборі. Про що саме йдеться?

Дивіться, нам потрібно розбудовувати наші структури на перспективу. Треба працювати з нашими партнерами, щоб вони з партнерів остаточно перетворювалися на союзників. Нам треба супроводжувати наш військово-промисловий комплекс, який зараз активно виходить на міжнародну арену – контролювати його просування та забезпечувати збереження наших технологічних таємниць за кордоном.

Нам треба коригувати завдання по формуванню нової армії та нових силових структур. Ми ж зіткнулися з ситуацією, коли, наприклад, постає концептуальне питання: чи потрібен Україні великий військово-морський флот у класичному розумінні (з великими кораблями), якщо дрони та безпілотники повністю змінили правила гри на морі і загнали потужний Чорноморський флот РФ у далекі порти? Повністю відмовлятися від корабельної компоненти не варто, але її треба суттєво коригувати.

Також необхідно отримувати джерела інформації в оборонних структурах інших країн. Це величезна, титанічна робота, яка безпосередньо не пов'язана з веденням бойових дій на лінії зіткнення. Тому логічно, що спецслужби переходять до інших методологій, тривалої підготовки кадрів не "з коліс", а на системній основі.

Роль патріотичного крила спецслужб і помилка Кравчука

На мій погляд, прямим нащадком радянського КДБ у початковий період незалежності України була саме Служба безпеки України, де залишилося працювати дуже багато старих співробітників. В той же момент почало формуватися Головне управління розвідки, де, як мені здається, об'єдналася найбільш патріотична та національно свідома спільнота українців, які розуміли, що незалежність ще доведеться захищати зі зброєю в руках. Чи я помиляюся?

Було декілька важливих моментів, про які мало хто знає. Перший керівник, який формував військову розвідку – Олександр Скіпальський – сам був вихідцем з військової контррозвідки КДБ СРСР, але при цьому був однією з найбільш патріотичних постатей на тому рівні. Тоді взагалі було важко знайти людей з таким державницьким світоглядом у тому середовищі.

Але він був не один. Були люди, які реально розуміли небезпеку російського імперіалізму. Вони несли цей генетичний код. Тут ми маємо згадати унікальну людину – **підполковника Ярослава Горошка**.

Всі згадують його з неймовірним трепетом. Він був членом Організації українських націоналістів (ОУН) у 90-х роках, не афішуючи цього. ОУН спиралася на нього як на одного з можливих майбутніх лідерів. Це був бойовий офіцер, який пройшов Афганістан, отримав зірку Героя.

Коли він формував підрозділи ГУР і набирав людей, одним з його ключових питань до кандидатів було: "Чи готові ви воювати з Росією?". На початку 90-х років для багатьох це питання звучало дивно, навіть анекдотично. Багато хто психологічно не був готовий до такого сценарію.

Мені особисто було простіше, бо я походжу з родини, куди радянська влада прийшла набагато пізніше. Я народився в Бессарабії, колгоспи у нас з'явилися лише в 1947 році. Я з дитинства знав, хто такі комуністи, чого від них чекати і хто такі росіяни. Сентиментів до них у нашій родині ніколи не плекали.

Так само і люди з Західної України, які пережили кілька хвиль окупації – і в Першу світову, і в 1939-му, і в 1944-му роках. Всі чудово знали, що таке російська окупація, яка нічим не відрізнялася від того, що ми побачили в Бучі, Ірпені чи Гостомелі.

Просто тоді не було смартфонів та інтернету, щоб це задокументувати на весь світ. Тому патріотичне ядро спецслужб готувалося до протистояння заздалегідь.

А де в той момент був нинішній керівник ГУР Олег Іващенко?

Наскільки я знаю, він починав службу саме в ті часи, був близьким до оточення Горошка і входив до першого кістяка створюваної військової розвідки.

Тоді багато випускників військових училищ долучалися до процесу. У Києві було одне з найпотужніших загальновійськових училищ, яке готувало військових розвідників зі знанням рідкісних іноземних мов (китайської, арабської тощо). Випускники цього закладу дуже цінувалися в світі.

А Служба безпеки України пішла зовсім іншим, еволюційним шляхом. І там далеко не всі були патріотично налаштовані. Були моменти, які я вважаю стратегічними провалами.

Наприклад, у 1991 році з Москви приїхала делегація з кількох високопоставлених офіцерів Першого головного управління КДБ СРСР (зовнішня розвідка), які були вихідцями з України. Свого часу їх туди відбирали, зокрема, для протидії "українському буржуазному націоналізму", бо вони знали мову і специфіку. Але за роки служби, спілкуючись із західною діаспорою, вони зрозуміли всю хибність радянської системи. Вони приїхали до Києва і запропонували Кравчуку побудувати з нуля професійну, унікальну зовнішню розвідку. Проте Кравчук тоді відмовився.

Це добре чи погано, що він відмовився?

Я думаю, що добре. Як показує практика, краще піти шляхом радикальних змін. Тут доречно згадати слова Вацлава Гавела, який казав: "Мені краще п'ять років помилок нової команди, ніж десятиріччя прихованого саботажу старих кадрів". Коли Гавел формував уряд Чехії, він набирав людей абсолютно без радянського бекграунду. Це виявилося набагато ефективнішим.

СБУ ж пішла старим, заскорузлим шляхом. Були люди, які щиро повірили в незалежність і вболівали за неї, а були й такі, що просто пливли за течією – вчора носили радянську зірочку, сьогодні одягли тризуб, аби лише зберегти свій статус і пільги.

Я пам'ятаю умовний 2005 рік. Я сам з Дніпра, і мав тоді розмову з одним знайомим співробітником СБУ. Кажу йому: "У нас же в місті таке стратегічне підприємство як Південмаш, ви ж маєте захищати наші державні секрети". А він розсміявся і каже: "Які секрети? Вони давно продані. Наша головна справа – кошмарити комерсантів". Мені здається, що зараз нарешті відбулося якісне переродження служб.

Коли ми свого часу ставили питання про реформування, ми встигли у тісній взаємодії з західними партнерами та офісом НАТО ухвалити лише один якісний закон – "Про розвідку".

Головна ідея реформи полягала в тому, щоб прибрати у спецслужб невластиві їм функції (економіку, боротьбу з корупцією) та запровадити дієвий цивільний контроль через спеціальний комітет Верховної Ради. На жаль, цей контроль до кінця так і не був вибудований.

Після завершення бойових дій ми обов'язково повернемося до реформи СБУ. Це одна з ключових вимог наших партнерів по НАТО. Спецслужба має бути саме спецслужбою, а не правоохоронним органом. Це проста арифметика, яка дуже не подобається деяким нинішнім співробітникам СБУ, адже у них забирають інструмент тиску на бізнес – кримінально-процесуальні повноваження, слідство та ізолятори.

Спецслужба має працювати виключно методами контррозвідки на випередження, а не надсилати бізнесу "листи щастя" по факту порушених справ. Тільки тоді до неї з'явиться справжня повага.

Чому усунення диктатора не вирішить проблему

Ми бачимо, як працюють провідні західні та ізраїльські спецслужби (наприклад, Моссад). Вони регулярно проводять точкові ліквідації, контролюють лідерів ворога. Чи знають українські спецслужби в реальному часі, де перебуває Путін та його найближче оточення?

Так, знають. Знають абсолютно точно.

Тоді що заважає?

Я думаю, що заважає відсутність політичної доцільності, адже ліквідація особисто Путіна на даному етапі нічого принципово не змінить.

Ми можемо опинитися в ситуації, подібній до тієї, коли ліквідація окремих лідерів терористичних режимів на Близькому Сході не приводила до знищення самих режимів.

Путін сьогодні – це лише колективне обличчя умовного "політбюро" Кремля. Усунення одного чи двох елементів не зруйнує систему. Треба знищувати саму систему.

Про це свого часу детально говорили і розумні російські опозиціонери – і Гаррі Каспаров, і Борис Нємцов. Теза так званих "хороших руських" про те, що "в усьому винен виключно Путін" – це дуже вигідна для них маніпуляція. Мовляв, давайте приберемо Путіна, посадимо умовного Навального, і все стане добре. Нічого не зміниться, адже імперське мислення залишиться.

Російську імперію потрібно саме розвалити як єдине державне утворення.

На вашу думку, що саме може знищити Росію?

Росія зараз впевнено йде шляхом Радянського Союзу – через економічні труднощі та втрату здатності центру керувати регіонами. Коли суб'єкти федерації відчують слабкість Москви та зрозуміють, що можуть вижити самостійно, система вибухне зсередини.

Дозвольте певну образність. Ту "срібну кулю", яка врешті-решт вб'є цього імперського монстра, відливають в Україні чи в якійсь іншій країні?

Я сподіваюся, що саме в Україні. Ми діємо дуже правильно. Зараз ми почали системно працювати з поневоленими народами Росії та їхніми національно-визвольними рухами, чітко відділяючи їх від безперспективних "ліберальних" росіян. Ми показуємо світові, що Росія є неоднорідною, і що її народи (наприклад, Чечня та Архангельська область) мають абсолютно несумісні культури, релігії та економічні інтереси.

Регіони віддають центру колосальні ресурси, не отримуючи нічого натомість. Рано чи пізно вони поставлять Москві жорсткий ультиматум. І за розхитування цих протиріч відповідають саме наші спецслужби – СЗР та ГУР МО.

Крім того, ми маємо серйозні позиції в російських армійських структурах, де досі залишається значна кількість етнічних вихідців з України. Чому ми знаємо про Путіна все? Тому що вся їхня владна вертикаль побудована на готовності зрадити один одного заради власного порятунку. Вони вже зараз вишикуються в чергу, щоб поділитися з нами цінною інформацією в обмін на гарантії безпеки.

Наші партнери та союзники в західних спецслужбах – чи часто вони намагаються впливати на нашу роботу або обмежувати наші дії, виходячи з власних геополітичних інтересів, що може суперечити нашій меті якнайшвидшої перемоги?

Зараз – ні. Раніше такі спроби дійсно були, до нас намагалися ставитися як до "молодшого партнера". Але все змінилося після одного дуже показового випадку.

Українська розвідка змогла здобути унікальну інформацію стратегічного рівня про російську ядерну тріаду – зокрема, повний комплект секретної документації щодо розгортання та бойового чергування атомних підводних човнів РФ. Для ведення безпосередніх бойових дій в Україні ця інформація нам не була критичною, але ми передали її американським та британським колегам. Вони були шоковані, адже самі не мали доступу до таких секретів. Після цього нас почали поважати як рівних.

З нами почали консультуватися. Ми знаємо росіян набагато краще за будь-яку західну спецслужбу, бо жили з ними в одній державі століттями. Підготувати нашого нелегала без акценту і впровадити його в умовну Орловську область РФ набагато простіше, ніж намагатися закинути туди агента ЦРУ.

Російський комерційний терор та коли закінчиться війна

На вашу думку, ліквідація колаборанта Андрія Портнова, замах на бізнесмена Вадима Єрмолаєва та подальше вбивство підозрюваної у виконанні цього замаху Березовської – це ланки одного ланцюга? Хто за цим стоїть?

Тут треба розуміти принципову різницю між нашими та російськими спецслужбами. Якщо українські спецслужби поступово очищуються від комерційних інтересів, то російські (ФСБ, ГРУ) повністю інтегровані в бізнес та кримінальні схеми. Вони навіть поділили між собою окуповані території: Донецьк віддали під контроль ГРУ (традиційна назва російської воєнної розвідки, нині ГУ ГШ РФ – 24 Канал), а Луганськ – під ФСБ (саме тому ставленик ФСБ Пасічник там керує).

Вони повністю контролюють фінансові потоки. І коли ми бачимо замовні вбивства або розбірки людей, які мали вплив на політичні, судові чи бізнесові сфери в Україні, а потім втекли до РФ – це майже завжди робота російських спецслужб. Вони використовують брудні гроші та кримінальні методи для перерозподілу активів.

Але чи не занадто складна схема – повернути виконавицю замаху з Монако в Україну, щоб тут її ліквідувати?

– Вона просто намагалася втекти і сховатися, але її знайшли. Російські спецслужби, на жаль, досі мають певні агентурні можливості в Україні. Вони активно співпрацюють з криміналітетом.

Наведу особистий трагічний приклад: рік тому біля власного під'їзду було застрелено мого близького товариша, полковника СБУ. Як з'ясувалося, ФСБ натиснула на азербайджанську діаспору в Росії, поставивши умову: або їх починають "кошмарити" по бізнесу, або вони надають своїх кілерів.

У результаті приїхали двоє громадян Азербайджану (чоловік і жінка) і виконали це замовлення. Наші служби їх згодом ліквідували, але сам факт показує, що ворог не гребує жодними методами.

Якою ви бачите перспективу українських спецслужб? І на вашу думку, наскільки серйозно можна сприймати заяви про те, що гаряча фаза війни може завершитися вже цього року?

Тут є об'єктивні та суб'єктивні фактори. Об'єктивний фактор – це те, що відбувається всередині самої Росії. У них є два критичні місяці, на які вони постійно рефлексують – це серпень і листопад. Як вони самі жартують: "якщо в серпні не відбудеться військовий переворот, то в листопаді почнеться революція".

Економіка РФ перебуває в жахливому стані. Вони максимально розігріли військово-промисловий комплекс, але повністю знищили цивільний сектор, віддавши його на аутсорсинг Китаю. Їм критично не вистачає робочих рук та фінансів, все тримається на чесному слові. Якщо Путін не хоче остаточного розвалу країни, йому доведеться піти на призупинення гарячої фази війни десь восени.

Суб'єктивний фактор – це колосальний тиск на обидві сторони. Російські олігархи тиснуть на Кремль, бо втрачають усе, що заробили за десятиліття. На нас також тиснуть партнери, адже їхні ресурси не є безмежними. Західні оборонні бюджети розраховані на те, що ми в нинішньому режимі зможемо протриматися до 2026–2027 років. Заяви Трампа про те, що мир набагато ближче, ніж здається – це також елемент цього тиску.

У мене складається враження, що наше протистояння з РФ – це змагання на те, хто довше зможе протриматися під водою без повітря.

Так, у нас кажуть: "треба протриматися бодай на один день довше за ворога, і тоді ми переможемо". Ми дійсно перебуваємо в критичній точці. Але різниця в тому, що Росія виснажує власні ресурси (плюс отримує обмежену допомогу від Китаю, КНДР та Ірану), а нам допомагає весь цивілізований світ – Європа та США. І це нас рятує.

Це інтерв'ю було скорочено та виправлено для кращого розуміння та сприйняття аудиторією.

Пов’язані теми:

ТОП ЕКСКЛЮЗИВИ

ІНТЕРВ'Ю24

СБУ

E-mail редакції
news24@24tv.com.ua

Номер телефону:
+38 044 390 5077

Ми тут:
м.Київ,
вул. Володимирська 61/11,
офіс 50

Ми в соцмережах:

Про нас
Редакція
Редакційна політика
Про телеканал
Телеведучі
Рекламодавцям
Правила користування

Політика конфіденційності
Політика використання штучного інтелекту
Політика конфіденційності додатку
Угода Користувача Спільноти
Правила коментування
Технічна інформація

Контакти
Вакансії
Структура власності
Архів
Карта сайту
Ігри

Всі новини
Головні новини
Новини України
Прямий ефір
Відеоновини
Аудіоновини
Погода

Війна Росії з Україною
Ракетні обстріли
Карта бойових дій
Мирні переговори
Повітряна тривога в Україні
Масована атака по Україні
Вибухи у Росії
Втрати ворога

Мобілізація в Україні
Звільнення з військової служби
Мобілізація 50+
Мобілізація жінок
Контракт для 18-24-річних
Відстрочка від мобілізації
Мобілізація в Україні: скільки осіб мобілізує ТЦК

Новини економіки
Ціна нафти
Курси валют
Фінансові новини
Тарифи на комунальні послуги
Податки
Пенсія в Україні

Кіно
Найцікавіші фільми
Українські фільми
Фільми на вечір
Комедії
Серіали

Новини Освіти
Міністерство освіти та науки України
Школа
НМТ 2026
Саморозвиток
Навчання за кордоном

Нерухомість
Аналітика ринку
Купівля житла
Тренди і натхнення

Спорт
Бокс
Футбол
Теніс
Біатлон
Інші види спорту

Email - розсилка

Будьте в курсі всіх новин і оновлень! Перейдіть на сторінку наших розсилок, щоб обрати ті, що відповідають вашим інтересам.

ДО РОЗСИЛОК

Всі комерційні рекламні матеріали позначені словами "Спецпроєкт" чи "Партнерський матеріал". Матеріали з позначкою "Експерт", "Позиція" відображають позицію авторів та героїв. Редакція може не поділяти їхніх поглядів. Детальніше щодо реклами та правил цитування можна ознайомитись в правилах користування сайтом. Усі права захищені. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Онлайн-медіа «24 Канал»
пл. Галицька, буд. 15, м. Львів, 79008
Телефон +380 (32) 229-77-77
Адреса електронної пошти — legal@24tv.com.ua
Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-06057

© 2005—2026, ПрАТ «Телерадіокомпанія "Люкс"», 24 Канал.